

Smíření a naděje (Ko 1,20–29)

Texty na tento týden

Ko 1,20–29; Ef 5,27; Ef 3,17; Ř 8,18; Ef 1,7–10; Ef 3,3–6; Př 14,12

Úvodní text

„Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti.“ (2K 5,21)

Pavel pokračuje v tématu usmíření, které tak jasně zdůraznil v Ko 1,20 (viz 8. lekce, čtvrtek). Zatímco tam popsal kosmický rozsah usmíření, nyní se soustředí na osobní rozměr tohoto Božího činu. Svou smrtí na kříži Ježíš dosáhl smíření pro všechny a všechno, zejména pro lidské bytosti, které byly hříchem odcizeny od Boha, nyní však mohou být s ním smířeny skrze víru.

Tento týden se budeme věnovat procesu individuálního usmíření. Stejně jako v kosmickém rozsahu, i na osobní rovině se usmíření uskutečňuje prostřednictvím Kristovy smrti. Na individuální úrovni rozhodně není kříž nějakým pasivním symbolem. Naopak, stává se aktivní realitou, přičemž Boží láska proměňuje lidi, když slyší evangelium a přijímají Krista, a tak mají „naději na Boží slávu“ (Ko 1,27).

Pavel také říká, že Boží slovo odkrývá „tajemství, které po věky a po celá pokolení bylo skryto, ale nyní je zjeveno jeho svatému lidu“ (Ko 1,26). Co je toto tajemství a co všechno představuje – pro jednotlivce a pro vesmír? Jak toto „tajemství“ souvisí s evangeliem, které Pavel tak nadšeně hlásal?

Osnova lekce

I tentokrát ještě zůstaneme v 1. kapitole Listu Koloským. Tato lekce se bude věnovat osobnímu rozměru smíření, které Kristus uskutečnil svou smrtí na kříži. Budeme se zabývat tím, jak se z lidí odcizených Bohu stávají skrze víru svatí a bezúhonní, a prozkoumáme tajemství „Krista ve vás“ jako naší naděje slávy.

- Ko 1,21.22: Smíření s Bohem skrze Kristovu smrt (neděle)
- Ko 1,21–23: Důležitost vytrvalosti a pevného zakotvení ve víře (pondělí)
- Ko 1,24–26: Pavlova služba a Boží věčný plán (úterý)
- Ko 1,25–27: Boží „tajemství“ – Kristus ve vás, naděje slávy (středa)
- Ko 1,28.29: Cíl Pavlovy služby – přivést každého k dokonalosti v Kristu (čtvrtek)

SMÍŘENÍ S BOHEM

²¹I vás, kteří jste dříve byli odcizení a nepřátelští Bohu svým smýšlením i zlymi skutky, ²²nyin s ním smířil, když ve svém pozemském těle podstoupil smrt, aby vás před Boží tvář přivedl svatě, neposkvrněné a bez úhony. (Ko 1,21.22)

Osobní studium

Co má Pavel na mysli, když v úvodním textu (Ko 1,21.22) mluví o „odcizení“ a „nepřátelství“? Jaký je podle něj očekávaný konečný výsledek Kristovy smrti (viz také Ef 5,27)?

Pavel velmi často popisuje temný obraz lidstva, které je odděleno od Kristovy spravedlnosti. A ani dnes, po téměř dvou tisících letech, by nebylo moudré tomuto popisu protiřečit. Někdo jednou řekl, že jedinou křesťanskou naukou, kterou není třeba brát vírou, je zkaženost lidstva.

Od doby, kdy se zjevil hřích, se Bůh ujal iniciativy, aby nás, bez ohledu na naši zkaženost, smířil se sebou. Bůh tedy již od začátku pracoval na řešení problému hříchu. A to, i když jediným řešením byla jeho vlastní smrt na kříži.

V Edenu zavolal na Adama, své mistrovské dílo stvoření: „Kde jsi?“ (Gn 3,9). A i dnes pokračuje v hledání své jediné ztracené ovečky – nás. Hledá každého z nás individuálně. Má dokonalý plán, jak nás oslovit, přičemž uplatňuje prvotní evangelijní zaslíbení z Ex 3,15 tím, že mezi nás a satana vkládá nepřátelství.

O evangeliu se často tak velmi diskutuje a teoretizuje, až se může zdát, že nemá pro život ve dvacátém prvním století téměř žádný smysl. Ve skutečnosti je však evangelium jednoduché, jasné a pochopitelné.

Evangelium má tři součásti:

1. Protože nemůžeme udělat nic pro svou záchranu, Ježíš přišel a zemřel za naše hříchy (viz Ř 5,6–8).
2. Když skrze víru, pokání a křest přijmeme jeho smrt jako naši vlastní, jsme ospravedlněni a osvobozeni od odsouzení za hřích (viz Ř 5,9–11; Ř 6,6.7).
3. Život, který nyní žijeme, je výsledkem toho, že jsme spojeni s Kristem, prožíváme jeho přetvářející moc a jeho život v nás (2K 5,17–21; Ga 2,20).

Nemusí jít nutně o tři samostatné kroky nebo události. Mohou se odehrát najednou, jakmile jsme připraveni přijmout Ježíše do svého života. A mohou se obnovovat dennodenně, když se mu každé ráno odevzdáváme. Bez ohledu na to, jak každý z nás zažil Kristovo spasitelné dílo ve svém životě, základ vždy spočívá na Ježíšově smrti. K ní se musíme vždy znovu vracet.

Aplikace

Když se podíváš na sebe, na svou povahu a na své nejvnitřnější bytí, co ti tento pohled říká o tom, jak moc potřebuješ Kristovu obět?

VYTRVEJTE VE VÍŘE

²¹I vás, kteří jste dříve byli odcizeni a nepřátelští Bohu svým smýšlením i zlými skutky, ²²nyin s ním smířil, když ve svém pozemském těle podstoupil smrt, aby vás před Boží tvář přivedl svaté, neposkvrněné a bez úhony – ²³pokud ovšem pevně zakotvení setrváte ve víře a nedáte se odtrhnout od naděje evangelia, jež jste slyšeli, jež bylo kázáno všemu stvoření pod nebem a jehož jsem se já, Pavel, stal služebníkem. (Ko 1,21–23)

Osobní studium

Co má podle tebe Pavel v úvodním textu (Ko 1,23) na mysli, když říká, abychom „pevně zakotvení“ setrvali ve víře? (Viz také Ko 2,5 a Ef 3,17.)

V řečtině existují čtyři různé způsoby vyjádření podmínky „pokud“, přičemž každý má určité odstíny. Ten, kterým začíná Ko 1,23, předpokládá, že podmínka je splněna. Pavel tedy povzbuzuje Koloské myšlenkou, že ve víře skutečně vytrvají. V následujících verších Pavel vyjadřuje, že už viděl důkazy o pevnosti jejich víry (Ko 2,5). Přesto je jejich naděje stále podmíněna tím, že vytrvají na cestě víry, na kterou se vydali.

Myšlenka vytrvalosti vychází z řeckého slova (*epimenó*; „zůstávat“, „nepřestávat“, „pokračovat“) přeloženého jako „setrváte“ (Ko 1,23). Stejně slovo se vyskytuje i při popisu jednání zákoníků a farizeů, kteří „nepřestávali“ požadovat od Ježíše odpověď, co mají udělat se ženou přichycenou při cizoložství (J 8,7). A také v situaci, kdy Petr „nepřestával“ klepat na dveře poté, co služka Rodé poznala jeho hlas, ale nechala dveře zamčené a vběhla

dovnitř, aby to oznámila ostatním (Sk 12,16). Používá ho také Pavel, který povzbuzuje Timotea, aby „byl vytrvalý“ v dodržování pokynů týkajících se učení i praktického života (1Tm 4,16). Význam tohoto slova v Ko 1,23 je podobný, až na to, že se vztahuje na věřící obecně.

Jak uvidíme příští týden, Pavel se obává, že by věřící v Kolosách mohli začít usilovat o lidské cesty spasení místo toho, aby se pevně drželi naděje, kterou nabízí evangelium (viz například Ko 2,8.20–22). Slovo „zakotvení“ (řecky doslova „neochvějný“, „založení“) označuje položení pevného základu víry a lásky, které stojí na Božím slově (viz Mt 7,25; Ef 2,20 a 3,17).

S touto myšlenkou souvisí i řecké slovo přeložené jako „pevní“, které odkazuje na pevnou stavbu a v širším smyslu na křesťany, kteří se nedají „odtrhnout od naděje evangelia“ (Ko 1,23). Totéž slovo je použito v 1K 15,58: „... buďte pevní, nedejte se zvíkat, buďte stále horlivější v díle Páně; vždyť víte, že vaše práce není v Pánu marná.“

Na rozdíl od populárního názoru „jednou spasen, navždy spasen“ Pavel říká něco úplně jiného.

Aplikace

Jakou máš zkušenost s každodenním setráváním ve víře a tím, jak se to projevuje ve tvém životě? Proč se musíme vždy znovu vědomě rozhodnout jednat na základě víry? Co se stane, když to neuděláme?

VĚČNÝ BOŽÍ PLÁN

²⁴Proto se raduji, že nyní trpím za vás a to, co zbývá do míry utrpení Kristových, doplňuji svým utrpením za jeho tělo, to jest církev. ²⁵Stal jsem se jejím služebníkem, jak mi to uložil Bůh podle svého záměru, aby se na vás naplnilo Boží slovo, ²⁶tajemství, které po věky a po celá pokolení bylo skryto, ale nyní je zjeveno jeho svatému lidu. (Ko 1,24–26)

Osobní studium

Co říká Pavel v úvodním textu (Ko 1,24–26) o svém utrpení pro Krista?

Přestože Pavel psal Koloským během domácího vězení v Římě, jeho největší utrpení pramenilo pravděpodobně z toho, že nemohl intenzivně pokračovat ve svém misijním díle. Nemohl cestovat z místa na místo a nemohl kázat v domech, jak to dělal předtím (Sk 20,20). Tato „utrpení“ („soužení“), před kterými Kristus předem varoval (Mt 24,9; J 16,33), „se nedají srovnat s budoucí slávou, která má být na nás zjevena“ (Ř 8,18). Pavel tedy nevnímá své „utrpení“ jen osobně, ale v širším kontextu. Tak jako když psal křesťanům ve Filipech, tak se i nyní, když píše Koloským, raduje ze svého utrpení, které je pro jejich dobro (Ko 1,24).

Přestože je Pavel ve vězení, „Boží slovo není spoutáno“ (2Tm 2,9). Během tohoto vězení vznikly dopisy Filipským, Efezským a Filemonovi. Po propuštění ho Bůh inspiroval k napsání důležitých rad, které se nacházejí v 1. listu Timoteovi a Titovi. Potom, během svého posledního uvěznění

v římském vězení, napsal 2. list Timoteovi. Stručně řečeno, tyto poslední roky poskytly Pavlovi příležitost napsat významnou část Nového zákona (s velkou pravděpodobností sem můžeme zahrnout i List Židům).

Věčný Boží plán toto všechno – a ještě mnohem více – předvídal. Pavel používá v Ko 1,25 řecké slovo *oikonomia*, které se překládá jako „správa“ (ČSP; „záměr“ ČEP) a odkazuje (např. v 1Tm 1,4) na „Boží záměr“ (JOHNSON L. T., *The First and Second Letters to Timothy*. New York: Doubleday, 2001, s. 164). To se týká i Pavlova apoštolství. V širším smyslu však zahrnuje všechna opatření, která Bůh učinil v plánu spasení. Služba Pavla, ostatních apoštolů, a dokonce i proroků Starého zákona (Ef 2,20; 3,5), včetně Mojžíše, měla za cíl naplnit Boží slovo (Ko 1,25). To vše v souvislosti s Božím plánem.

Na toto téma se blíže podíváme v zítřejší části. Na tomto místě je však užitečné poznamenat, že Pavel vnímal svou službu jen jako malou součást mnohem většího, dlouhodobého Božího plánu, který se začal uskutečňovat „od založení světa“ (Mt 13,35; Ef 1,4).

Aplikace

Zamysli se nad svým vlastním životem. Jak mohou tvá rozhodnutí (velká i malá) zapadat do velkého Božího plánu? Můžeme dopředu vědět, zda je naše konkrétní rozhodnutí opravdu „malé“? Jak se může později ukázat, že šlo o důležité rozhodnutí, které mělo vážné následky?

ODHALENÍ BOŽÍHO TAJEMSTVÍ

²⁵Stal jsem se jejím služebníkem, jak mi to uložil Bůh podle svého záměru, aby se na vás naplnilo Boží slovo, ²⁶tajemství, které po věky a po celá pokolení bylo skryto, ale nyní je zjeveno jeho svatému lidu. ²⁷Bůh jim chtěl dát poznat, jak bohatá je sláva jeho tajemství mezi pohany: Je to Kristus mezi vámi, v něm máte naději na Boží slávu. (Ko 1,25–27)

Osobní studium

Pavel v úvodním textu (Ko 1,25–27) dvakrát hovoří o „tajemství“. O jaké tajemství se jedná?

Na jiném místě Pavel zmiňuje „moudrost“ skrytou v Božím tajemství, „kterou Bůh od věčnosti určil pro naše oslavení“ (1K 2,7) a zjevil prostřednictvím plánu spasení. Petr mluví o této pravdě jako o něčem, co hledali a zkoumali proroci, co „i andělé touží spatřit“ (1Pt 1,10–12). Vše bylo stanoveno „před stvořením světa“ (1Pt 1,20) a „od věčných časů nebylo vysloveno“ (Ř 16,25). Avšak prostřednictvím života, smrti a zmrtvýchvstání Krista bylo toto tajemství odhaleno (2K 3,14).

Jak následující odkazy na Boží tajemství vysvětlují různé aspekty plánu spásy?

Ef 1,7–10

Ef 3,3–6

Nakonec se „vše“ v nebi a na zemi spojí do úplné jednoty v Kristu. Právě na to se za-

měřovala i Kristova modlitba v J 17. Jak se to přesně stane, bylo tajemstvím, které se nyní zjevilo prostřednictvím evangelia.

Po celou věčnost budeme zkoumat, proč nás Bůh tak miluje, že dal Ježíše, neocenitelný poklad nebes, za naši spásu. Dnes však již víme, že Kristus „za všechny zemřel proto, aby ti, kteří jsou naživu, nežili už sami sobě, nýbrž tomu, kdo za ně zemřel i vstal“ (2K 5,15). A tak všichni, kdo věří v Krista, Židé i pohané, mají prostřednictvím evangelia stejný podíl na Božích zaslíbeních a byli spojeni do jednoho těla, církve.

Výrok „Kristus mezi vámi“ (Ko 1,27; nebo „Kristus ve vás“; ČSP) se vztahuje na Kristovo přebývání v srdci člověka skrze víru (Ef 3,17; srov. Ga 2,20). Toto duchovní spojení s Kristem způsobuje, že nás Bůh již nyní „vedl na nebeský trůn v Kristu Ježíši“ (Ef 2,6), a můžeme tak již nyní okoušet „moc budoucího věku“ (Žd 6,5). Prostřednictvím přítomnosti v našich životech nás Kristus již začíná spojovat s nebem. Je to evangelium působící v srdcích věřících, které nás připravilo „k účasti na dědictví svatých ve světle“ (Ko 1,12).

Aplikace

Tajemství, které bylo kdysi skryto, je dnes zjeveno: „Je to Kristus mezi vámi, v něm máte naději na Boží slávu.“ Jak Kristova přítomnost ve tvém srdci ovlivňuje tvůj způsob života, lásku k druhým a tvé vztahy – zejména k těm, kteří jsou odlišní?

MOC EVANGELIA

²⁸Jeho my zvěštujeme napomínající každého člověka a vyučující každého člověka ve vši moudrosti, abychom každého postavili dokonalého v Kristu. ²⁹Proto také usilovně pracuji a zápasím v souladu s jeho působením, které je ve mně mocné. (Ko 1,28.29; ČSP)

Osobní studium

Na co se Pavel zaměřuje v úvodním textu (Ko 1,28.29; ČSP)? Jaký význam má trojnásobné opakování spojení „každý člověk“?

Pavlovo kázání se zaměřovalo na Krista a na jeho ukřižování (1K 1,23). Podle Ef 5,27 je smyslem Kristovy oběti, aby „si on sám připravil církev slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby byla svatá a bezúhonná“. Cílem Pavlova kázání evangelia je, „abychom každého postavili dokonalého v Kristu“ (Ko 1,28; ČSP). Pavel učí a varuje. Učí různé body křesťanské nauky a praxe (2Te 2,15; 1Tm 4,11; 1Tm 5,7; Tt 1,9) a varuje před následky odmítnutí evangelia a před nebezpečím falešných učitelů (Sk 20,29–31; Ř 16,17).

Tak rosteme a stáváme se zralými křesťany: přijímáme učení a dbáme na varování Písma. Zralost je důležitý pojem. Rodiče novorozence slaví každý milník – první slovo, první krok nebo první kresbu. Který rodič by nebyl znepokojen, kdyby jeho dítě v několika letech stále neumělo chodit nebo

mluvit? Růst a vývoj jsou normální a očekávané. Totéž platí i pro křesťanský život.

Řecké slovo přeložené jako „dokonalý“ (*teleios*) znamená zralý, vyspělý, dokonalý nebo bezvadný. Prostřednictvím procesu křesťanského růstu si uvědomujeme hloubku Božího zákona a to, že jeho požadavky mají „nekonečný prostor“ (Ž 119,96). Chápe-me, že se vztahuje i na „touhy i myšlenky srdce“ (Žd 4,12).

Musíme však být opatrní, a proto Pavel používá sloveso „napomínáme“ (Ko 1,28). „Někdy se člověku zdá cesta přímá, ale nakonec přivede k smrti“ (Př 14,12). Duchovní rozlišování pochází z Duchem vedeného poznání Božího slova. Falešná učení obvykle obsahují určitou část pravdy, ale buď přidávají, nebo ubírají něco z toho, co říká Bible (viz Iz 8,20). Tato falešná učení často uspějí, pokud lidé přímo pochybují o Božím slově nebo alespoň zpochybňují jeho relevanci či použitelnost v dnešní době. Musíme být moudří jako hadi, ale bezelstní jako holubice (Mt 10,16), chceme-li odlišit skutečnou pravdu v Bibli od bludů.

Aplikace

Co znamená být „dokonalý v Kristu“ (Ko 1,28)? Jak nám pochopení toho, co Ježíš pro nás vykonal na kříži, pomáhá porozumět, co znamená být „dokonalý v Kristu“?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„V nás samotných není tolik dobra a spravedlnosti, abychom byli schopni plnit to, co Boží zákon požaduje. Ježíš Kristus nám však nabízí řešení. [...] Můžeme mu svěřit svůj život a přijmout ho jako svého Zachránce. Potom, bez ohledu na to, jak hříšný náš život byl, jsme díky němu považováni před Bohem za spravedlivé. Místo naší povahy se bude počítat Kristův charakter. Bůh s námi bude jednat, jako kdybychom nikdy neudělali nic špatného.

Změna bude ještě dalekosáhlejší, Kristus bude postupně měnit naše srdce. Vírou mu musíme umožnit, aby mohl žít v našem srdci, a musíme mu dovolit, aby ovlivňoval naše rozhodnutí. [...] Nemáme tedy být na co pyšní a nemáme se čím chlubit. Jedinou nadějí je pro nás spravedlnost Ježíše Krista, kterou nám Bůh přičte. Díky této spravedlnosti Boží Duch působí v nás a naším prostřednictvím.“ (SC 62.63; CVP 63.64)

„Bylo mi s velkou naléhavostí dáno světlo, že mnozí od nás odejdou a budou věnovat pozornost svůdnému ďáblu učením. Pán touží, aby každý člověk, který tvrdí, že věří pravdě, znal pravdu skutečně důkladně.“ (Ev 363; Ev 202)

Otázky k rozhovoru

1. *Přečtěte si znovu úvodní text: „Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti“ (2K 5,21). Co to znamená? Co znamená, že Krista „kvůli nám ztotožnil s hříchem“? Jak nám to může pomoci pochopit zástupnou povahu kříže? Jak v Kristu můžeme dosáhnout „Boží spravedlnosti“?*
2. *Zamyslete se nad konceptem „jednou spasen, navždy spasen“ (jde o přesvědčení, že člověk, který upřímně přijal Krista a byl spasen, už nikdy nemůže ztratit své spasení bez ohledu na to, co udělá poté), kterému věří mnoho křesťanů. Proč jsme přesvědčeni, že se jedná o falešnou nauku? Jaká zjevná nebezpečí představuje pro někoho, kdo jí věří? Jak můžeme mít jistotu spasení, i když zmíněný koncept odmítáme?*
3. *Jste ve své víře „pevně zakotveni“ (Ko 1,23)? Jak dobře znáte to, čemu věříte, a proč tomu věříte? Co můžete udělat, abyste to poznali ještě lépe? Proč je důležité, abychom byli „pevně zakotveni“ ve víře?*